

Uvodnik

Ko je uredniški odbor *Sodobne pedagogike* pred letom dni sprejel odločitev, da posveti tematsko številko vprašanjem izobraževanja učiteljev za delo v kulturno in jezikovno heterogenih oddelkih, se v državi še nismo soočali z begunci z Bližnjega vzhoda. Ni minilo veliko časa, ko se je tok migracij iz Sredozemlja preselil na Balkan in takrat smo se tudi v Sloveniji srečali z večjimi skupinami ljudi, bežečih pred vojnami, političnim preganjanjem in bedo. Večina jih je državo le prečkala, ampak že samo njihova (večinoma kratkotrajna) prisotnost je med državljani in predstavniki oblasti povzročila strah in paniko. Bolj kot kdaj prej se je pokazalo, koliko sprememb bo še potrebnih, da bo naša družba postala odprtejša in pluralnejša. Šolstvo iz tega ni bilo izvzeto. Morda so celo bolj kot vsi drugi nestrpni odzivi in izrazi nesprejemanja beguncev, ki so se kazali na različnih ravneh družbe, odmevali prav tisti, ki so bili povezani s šolskim prostorom. Čeprav kulturna in jezikovna pluralnost družbe ni nekaj povsem novega za Slovenijo in se vprašanjem odnosa med večinskim prebivalstvom in manjšinskimi skupnostmi v šolstvu posvečamo že dolgo, se zdaj zdi, kot da se srečujemo s povsem novimi, nikoli izkušenimi situacijami. Pozabljamo na izkušnjo s šolanjem beguncev, ki so v devetdesetih letih pri nas iskali zatočišče zaradi vojn na področju nekdanje Jugoslavije. Pozabljamo na izkušnje s šolanjem ustavno priznanih manjšin in pozabljamo, da naše šole nikoli niso bile etnično homogene ... A da se oblasti in posamezne šole zdaj vendarle odzivajo, iščejo znanje in oblikujejo nove rešitve, je kljub vsemu dobra novica.

Pedagoškim vprašanjem soočanja s kulturno in jezikovno raznolikostjo smo v *Sodobni pedagogiki* v preteklosti sicer namenili že kar nekaj prostora, manj pa smo se osredotočali na vprašanja, povezana z izobraževanjem učiteljev za delo v kulturno in jezikovno heterogenih razredih. Glede na to, da se zavedamo, da so odgovori na prav ta vprašanja ključni ne le za oblikovanje bolj inkluzivno naravnanih razredov in šol, temveč tudi za spodbujanje sožitja in sodelovanja v družbi nasploh, smo se v tokratni številki revije osredotočili prav nanje. K sodelovanju smo povabili raziskovalce in pedagoške delavce iz prakse iz Slovenije in tujine. Hvaležni smo vsem avtorjem, katerih prispevki zaokrožajo tokratno tematsko številko, in hkrati upamo, da vas bodo njihova razmišljanja spodbudila k iskanju odgovorov in praktičnih rešitev, povezanih z vprašanji soočanja s kulturno in jezikovno raznolikostjo, ter morda tudi k oblikovanju prispevka na to temo v eni izmed naslednjih številk revije.

Prvo razpravo začenja tematski urednici številke **Mojca Peček** in **Klara Skubic Ermenc** s prispevkom *Izobraževanje učiteljev za poučevanje v kulturno in jezikovno heterogenih oddelkih*. V njem razpravo o stanju in pogojih oblikovanja programov izobraževanja učiteljev za delo v kulturno in jezikovno raznolikih razredih dopolnjujeva s predstavitvijo in analizo prispevkov tematske številke. Sledita prispevka, ki postavljata v ospredje vprašanja izobraževanja učiteljev za delo z romskimi učenci, in sicer prispevek **Romane Bešter** in **Mojce Medvešek** *Medkulturne kompetence učiteljev: primer poučevanja romskih učencev* ter

prispevek **Sunčice Macura** in **Bojane Dimitrijević** *Medkulturno terensko delo kot strategija priprave bodočih učiteljev za poučevanje romskih učencev v Srbiji.*

Številko nadaljujemo s prispevkom **Barbare Zorman** *Izkušnje in priložnosti medkulturnega mentorstva*, sklop znanstvenih člankov pa zaokroža prispevek kanadskih avtorjev **Anne Kirove**, **Christine Massing**, **Larryja Prochnerja** in **Ailie Cleghorn** *Izobraževanje vzgojiteljev v Kanadi: premostitveni program za begunske in priseljske izvajalce otroškega varstva.*

Tematsko številko bogatita še dva strokovna prispevka: prvi je članek **Livije Knaflič** *Učitelj in dvo- ter večjezičnost učencev*, drugi pa je članek **Ivane Čančar** *Področja medkulturnosti v sodobni šoli in potreba po izobraževanju učiteljev.*

Dr. Klara Skubic Ermenc in dr. Mojca Peček
Tematski urednici